

Waqyi misriyyat

BnF Gallica

نمرة ٥٨٧

طبعت فی مطبعة دیوان الوقایع المصریه بالقلعه العامره

587

فی یوم السبت المبارك ٢٢ من شهر ربیع الاول سنة ١٢٥١

وقایع مصریه

ميزان هوا مصر

را	ايام	صباح	ظهر	عصر	مغرب	عشا
٢١	و	٢٤	٢٦	٢٧	٢٦	٢٥

حوادث شورای ملکیه

خدیو بیکرم و ولی نعمت افخم افندمز حضرتلری اقالیم مصر دار النصره فرمانفرمای ابهت واجلال اوله لی اعمار بلاد واقدار عبادی نخبهٔ افکار ایدرك اسباب عمارته تشبث بیورمش اولدقلرندن یاوری توفیق نعم الرفیق سبحانی ایله دلخواه عالیلری اوزره عمارت مملکت ورفاهیت رعیت قضیهٔ مرضیه سنه موفق اولمش وقدمای اصحاب خیراتك بنا وانشا ایتدکلری جوامع ومساجدك مرور زمان ایله منهدم واهل مرتزقه سنه صرف اولنمق ومساجد وجوامعك تعمیری اقتضا ایتدکده تعمیر وترمیم قلنمق اوزره وقف ایلمش اولدقلری املاك وعقارك حاصلاتی معدوم اولدیغندن استحصال رضای باری نیت خیریه سیله قلمرو حکومت سنیه لرنده نیجه جوامع ومساجدی ازسرنو اعمار ایدرك ارواح واقفینی احیا بیورمش اولدقلری دلائل واضحه ایله مبرهندر از جمله اوقاف مصریه نك تولیت ونظارتی برمدت تدبیرونا اهل کمسنه لرده قالدیغی وبو ملابسه ایله حاصلاتنك سرف وتلف ایدلدیکی لایح خاطر سنیه لری اولدیغندن ارباب خیراتك وقف ایلدکلری املاك وعقارك حاصلاتی نوجهله اولمش واهل مرتزقه نك حقی ویرلدکدنصکره فضله سی کملرده قالمش بلنمك وشرط واقف اوزره اجرا اولنمامش ایسه صورت ویرلمك ایچون صدق واستقامتله موصوف قدرلو برذاتك اوقاف مصریه یه ناظری تعیین اولنمسی واقتضای شرعیسی اجرا قلنمق ودائما ناظر طرفنده بولنمق اوزره متورع ومتشرع ایکی نفر علمانك ومتدین اوله رق ایکی وجوهك ترتیب قلنمسی وعلمای اعلام وبندکان باهر الاحتراملری اجتماعیله ناظر تعیین قلنه جق ذاتك متفرعات ماموریتنی مبین بر تعرفه یاپیلوب ویرلمسی وبو جمعیت خیریه نك مجلس ملکیه لرنده ایدلمسی فرمان بیورلمش اولدیغندن انفاذ ارادهٔ سنیه لری ایچون سابق شرقیه اقلیمی مدیری محمد سعید افندی حضرتلری اوقاف مصریه یه ناظری نصب وتعیین اولنمش ومتفرعات ماموریتی تبیین اولنمق واقتضا ایدن تعرفه سی تنظیم قلنمق ایچون اشبو ربیع الاولك غرهٔ غراسی اولان سبت کونی جامع ازهر شیخی فضیلتلو شیخ قویسنی حضرتلریله شیخ بکری وشیخ سادات حضراتی ومذاهب اربعه مفتیلری افندیلر حضراتیله سائر اوتوزدن متجاوز علمای کرام ودیوان خدیوی ماموری عطوفتلو افندی حضرتلریله خازن داوری عبد الباقی بك افندی واشغال محروسه ماموری افندی ومومی الیه محمد سعید افندی حضراتیله ارباب مجلس ملکیه حضراتی مجلس دائره سنه جمع اوله رق خصوص مذکور بالاطراف مذاکره اولنمش واقتضا ایدن تعرفه سی فرمان بیورلدیغی اوزره تنظیم اولنوب ناظر مومی الیهه ویرلمش ودائما مومی الیه طرفنده بولنمق ایچون حضار مجلس حضراتنك رأی واتفاقیله علمای اعلامدن شیخ محمد کتبی افندی حضرتلریله شیخ محمد دمنهوری افندی حضرتلری تنسیب ووجوه مصریه دن اسبق حرمین محترمین وکیلی خزینه داری حاجی عبد الله اغا ایله خلیل زعفرانی تصویب اولنوب اقتضا ایدن خلاصه لری اصدار قلنه رق ارادهٔ عالیٔ خدیوی انفاذ قلنمش وبو ملابسه ایله جانب سنی الجوانب حضرت ولی النعمی ایچون جمله دن دعای خیریه استجلابنه موفق اولنمشدر

حوادث المشورة الملكيه

ان حضرة افندينا ولى النعم ومفيض الجود والكرم منذ صار صاحب الاوامر فى مصر التى هى دار النصر جعل عمارة البلاد نخبة افكاره ورفاهية العباد جل اوطاره وتشبث بالاسباب المرضيه الموصله الى تلك القضيه حتى حصل على ما هو المطلوب والمراد من عمار الممالك وترفيه العباد وكان ذلك بالعنايه والتوفيق من الله تعالى الذى هو نعم الرفيق ولما كانت المساجد التى بناها اصحاب الخيرات من الاقدمين قد انهدمت بمرور الزمان وتوالى السنين واذا اريد تعميرها والصرف على اهل رزقها لا يوجد لعقارها الموقوف عليها ريع عزم على ان تعمر وتجدد اذ هى من جملة الاشيا الداخله تحت حكومته السنيه ولا يخفى ان فى هذه النية الخيريه استحصالا لمرضاة رب العالمين واحيا آ لخيرات الواقفين وهذا امر مبرهن عليه بالدلائل الواضحه ومن حيث ان نظارات الاوقاف المذكوره قد مضت عليها امد طويلة وهى مع من ليس اهلا لها خطر ببالها الشريف ان ضياع ريعها واستغلالاتها انما كان بهذه الملابسه فصدر امره العالى بان ينظر كيف كانت محصولات هذه العقارات الموقوفة من قبل ارباب الخيرات وان يعلم من بقيت عنده فضلتها بعد ما اعطى كل ذى حق حقه من رزقها وان يعين لها شخص موصوف بالقدرة والحذاقة والاستقامة والصداقة ويجعل ناظرا عليها حتى يعمل بشروطها المرعيه وتجرى احكامها الشرعيه وان يرتب لها اثنان من العلما المتشرعين المتورعين واثنان من الوجها الخيرين الدينين ليكونوا عند الناظر على الدوام وينظروا معه فى الاحكام وان يعمل لذلك تعريفنامه بحيث يجعل اصلا لفروع مامورية الشخص الذى ينصب ناظرا وان يعقد لهذا الامر المهم مجلس باجتماع العلما الكرام والكبرآء العظام فى محل المشورة الملكية ومن اجل ذلك عين حضرة محمد سعيد افندى مدير الشرقيه سابقا للنظارة على هذه الاوقاف المصريه وجاء كل من حضرة السيد القويسنى شيخ الجامع الازهر وحضرة الشيخ البكرى نقيب [illegible] وحضرة شيخ السادات [illegible] وحضرة مشايخ الافتا فى المذاهب الاربعه وغيرهم حتى انافوا على الثلاثين شيخا من العلما الكرام وجا حضرة الافندى مامور ديوان الخديوى وحضرة عبد الباقى بيك افندى خازن ولى النعم وحضرة الافندى المامور باشغال المحروسه وحضرة محمد سعيد افندى الناظر المومى اليه وارباب المشورة الملكيه واجتمعوا باسرهم فى المحل المذكور يوم السبت الموافق لغرة شهر ربيع الاول من هذه السنة ليبينوا فروع مامورية حضرة الناظر المومى اليه وينظموا له عقد التعريفنامه فتذاكروا على بيان الامر المذكور من جميع اطرافه ونظمت التعريفنامه اللازمه على مقتضى الامر السامى وسلمت ليد الناظر المومى اليه واستنسب ان يعين له من العلماء الكرام كل من الشيخ السيد محمد الكتبى والشيخ السيد محمد الدمنهورى وان يعين له من الوجها كل من الحاج عبد الله اغا خزندار وكيل الحرمين المحترمين وخليل اغا الزعفرانى ليكونوا عنده دواما وصدرت الخلاصات اللازمة لذلك تنفيذا لمقتضى الارادة السنيه ووفق جناب ولى النعم لاستجلاب الدعوات الصالحات

اسواق مصریه وسعتلو اولمیوب ضیق اولدیغندن بعض محذوراته مبنی توسیعی خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ خدیوی تعلق ایتمش وفرمودهٔ عالی اوزره توسیع اولنمسی خصوصنه مباشرت قلنمش اولدیغی ثبت صحیفهٔ وقایع قلنمشیدی اولوقتدن شمدی یه قدر خیلیسی توسیع اولنه رق حسن زینت کسب ایتمکده در انجق درون مصرده متعدد برکه لر اولوب نیل مبارکك فیضانی وقتنده طولدیریلوب اهالیٔ مصر اقتضا ایدن صولرینی اول برکه لردن المقده ایسه لرده نیلك تنزلی وقتنده برکه لرك صرف محلی اولمیوب برمدت قالدیغندن متراکم اولان صوییك رنك ولونی متغیر اولوب بعضیلری کوجرلك اولمق حسبیله تعفن ایدرك هوانك حد اعتدالدن چیقارمغه سبب مستقل اوله رق بعض امراضك ظهورینه بادی اولدیغندن اول برکه لر تنشیف اولنه رق تسویه اولنمق واشجار متنوعه غرسیله نزهتکاه ایدلمك ودرون مصرده بعض خرابه لر بولندیغندن اصحابی رضالریله اشترا ایله انلر دخی هدم اولنه رق کذلك اشجار غرسیله مسیره یاپلمق وازبکیه میدانی یوجك برمیدان اولوب نیل وقتی صو ایله مالامال اولور وصکره طبیعی قوری یه رق زراعت اولنور برمحل ایسه ده استبدال اولنه رق اومحل دخی نزهتکاه ایدلمك وبولاق جاده سی ممر عالم ایدوکندن شبرا جاده سی کبی ایکی طرفلی اشجار دیکیلوب

قد اثبت سابقا فى صحائف الوقائع ان حضرة افندينا الاكرم امر بتوسيع الطرق دفعا للمحذورات المترتبة على ضيقها وقد وسع من ذلك الوقت الى الان اكثرها وحيث ان فى داخل المحروسه بركا متعددة تملاء فى وقت زيادة النيل المبارك ليا خذ منها اهل مصر ما يلزم لهم من المياه وهى مع ذلك ليس لها مصارف ينصرف منها ما بقى فيها من الماء حين نقصان النيل بل تبقى فيها المياه مدة طويله ويتغير لونها بطول المكث وتتعفن بسبب ما يعرض لها ويطرأ عليها مع كونها صغيرة وتكون سببا مستقلا لاخراج الهواء عن حد الاعتدال وموجبة لظهور بعض الامراض صدر الامر العالى بان يمنع وصول الما اليها وتنشف وتسوى وتغرس فى ارضها الاشجار المتنوعه وتجعل محلات للنزهة وان تشترى الخربات الكائنة داخل مصر من اصحابها برضاهم وتهدم وتغرس الاشجار فى ارضها وتجعل محلات للنزهة ايضا وان يجرى هذا الامر المذكور فى بركة الازبكيه وتجعل محلا للنزهه ايضا وان كانت كبيرة واذا ملئت نشفت بالطبع وزرعت وان تسوى طريق بولاق ويغرس الشجر فيها من الطرفين مثل طريق شبرا لانها ممر للعالم وان تنشا سواقى من جانب الميرى على الخليج لكيلا يكون للناس تعب ومشقة من هذا الوجه لان البرك المذكورة اذا بطلت وجعلت محلات للنزهة

Progrès des travaux entrepris pour l'élargissement des rues du Caire — Démolition des maisons et autres constructions en ruine — Plantation d'arbres sur divers points, sur la place de l'Ezbekié et sur les deux côtés du chemin de Boulac.

تسویه قلنمق و برکهای مذکوره مسیره ایدلمك مناسبتیله اهالی اقتضا ایدن صولرینی ضروری خلیجدن کتورمکه محتاج اوله جقلرندن اهالینك بو یوزدن کرفتار تعب و مشقت اولملری ایچون خلیج اوزرینه جانب میریدن اقتضاسی قدر ساقیه لر اعمال و انشا اولنوب بطال اولان صهریج و سبیللر تعمیر اولنه رق طولدیریلوب اهالی مصر لازم اولان صولرینی انلردن المق خصوصلرینه ارادهٔ سنیهٔ خدیوی تعلق ایتمش اولدیغندن و بو اثار خیریه جملهٔ اثار حضرت داوریدن عدیم المثل براثر جلیله اولوب دامن حشره قدر نام محاسن ارتسام حضرت ولی النعمینك خیر ایله یاد اولنمسنی موجب و امتداد عمر و دولتلرینی مستوجب اوله جغندن انفاذ ارادهٔ داوریلری ایچون برکهای مذکوره نك تنشیف و تسویه سنه و اشجار غرس اولنمسنه و اعمالی ارادهٔ عالی اقتضاسندن اولان ساقیه لرك وقت و زمانیله انشاسنه و خرابه لر اصحابی ارضا ایدیله رك اشترا اولنوب هدم اولنمسنه و نزهتکاه ایدلمسنه و بولاق یولی دفتری مصر مرحوم محمد بك حضرتلرینك اوزبکیه ده واقع سرایلری قپوسی اتصالندن باشلانوب بولاغه قدر یاپدیرلمسنه و ایکی طرفلی اشجار غرس ایتدیرلمسنه صورت ویرلمسی خصوصی اقتضا ایدنلره امر و اشعار بیورلمشدر

تحتاج الناس حينئذ الى اتيان الماء من الخليج بالضرورة ليرتفقوا به وكذلك ينبغي ان تستعمل الاسبلة والصهاريج البطالة وتملا ليأخذ اهل مصر منها مياههم اللاتى يحتاجون اليها ولما كانت هذه المصلحة الخيريه من جملة الاثار الجليله وهى موجبة لذكر محاسن ولى النعم وبقا اسمه الكريم الى يوم القيامه ومستوجبة لامتداد عمر دولته اشعر من يلزم اشعاره باستحسان صورة فى تنشيف هذه البرك وتسويتها وغرس الاشجار فيها وانشاء السواقى التى هى من مقتضى الاراده السنيه فى وقتها وشرآء الخربات من اصحابها برضاهم وهدمها وجعلها محلات للنزهه وان تسوى طريق بولاق ابتدآ من سراية المرحوم محمد بيك الدفتردار التى فى الازبكيه الى بولاق وتغرس فيها الاشجار من الطرفين تنفيذا لمقتضى الامر العالى

برمدتدنبرو سائللك اصولنی طوتمش و بو مناسبتله ایشنی و زراعت و حراثتنی ترك ایتمش اولان اهالیدن الی و ایاغی طوتار و ایشه یرار کسان افراز اولنه رق کویلرنده زراعت و حراثتلریله مشغول اولمق اوزره اقدار بیورلمش و ایشه یرامیوب عجزه مقوله سندن اولان کسان اسواق و بازارده سائللك ایدوب هر کسی تعجیز ایتمامك ایچون جمله سی جمع اولنوب برمناسب محل تخصیصیله اخشام و صباح مأکولات و مشروباتلری ترتیب اولنمق و صیفی ایله شتوی اقتضا ایدن کسوه و اباق قابلری جانب میریدن ویرلمك خصوصنه و بونلر سائللکه الشمش اولدقلرندن بردها اول طریقه سلوك ایتمامللرینه صورت ویرلمك اوزره اوزرلرینه برینك قونلسنه ارادهٔ عالی تعلق ایتمش اولدیغندن دیوان خدیویلری ماموری عطوفتلو افندی حضرتلری معرفتلریله بو خصوص خیریه پذیرفتهٔ حصول اولهرق ارادهٔ عالی یرینی بولمش و ابنای ترکدن اولوب عجزه دن اولنلرك حال و معروفلرینه کوره یومیه روزنامچه دن معاش مخصصه لری وار ایسه ده انلردخی اورتالغی تعجیزدن خالی اولمدقلری سمع داوریلرینه واصل اولدیغندن قدیم معاشلرینه بر مقدار دخی ضم و علاوه بیوریله رق زمرهٔ دعا کویانه الحاق بیورلمشلردر

لما كان كثير من الناس قد جعلوا الشحاذة صناعتهم وتركوا بهذا السبب حراثتهم وزراعتهم امر بافراز الاقوياء منهم وافرادهم وارسالهم الى بلادهم ليشتغلوا بامور الزراعة والفلاحه ويستغنوا بها عن السياحه ورسم بان يجمع من كان عاجزا عن العمل ولعدم قدرته على شى سال وان يفرض لهم مكان يصونهم من الدوران ليكفوا عن تكفف الناس والجولان فى الازقة للالتماس وحيث تعلقت الارادة السنيه بان ترتب لهم الماكل والمشارب صباحا ومسا وان يصرف اليهم مايلزم من النعالات والكسى مع مراعاة الشتاء والصيف والنظر الى الكم والكيف وان يقيد هذا على جانب الديوان وينظم فى سلك الاحسان وان يجعل عليهم شخص ناظرا ليكون فيهم ناهيا آمرا حتى تصير عوامله عن هذا العمل منكفه ولا يسلكوا تلك الطريقة التى اتخذوها حرفه حصل هذا الامر بمعرفة حضرة مامور الديوان ونفذ مقتضى الارادة السنيه حسب الامكان ورتب للعاجزين من ابناء الترك معيشة يومية فى الرزنامه ودخلوا بذلك فى سلك تلك الكرامه حيث وصل الى شريف المسامع انهم لا يرجعون عن المطامع مع ماهو مرتب لهم من الاحسان المتقدم وقته على هذا الان ولكنهم الحقوا بزمرة الداعين لدوام عمر ولى النعم ابقاه الله آمين

صادر اولان خلاصه منطوقنجه اقسام نظارینك مدتلرنده زراعت اولنان اشجار[illegible]انی حریر اشجاری اوسته لرینك معلوملری اولدیغندن اشجار مغروسه نك مقداری کندولرندن طلب اولنوب موجبنجه بر قطعه کشف تحریر اولنه رق بعث و تسییر قلندیغی منوفیه مدیری حضرتلری انها ایتمش و وارد اولان کشفدن مستبان اولدیغی اوزره منوفیه مدیریتی نظار اقساملك عهدهٔ اداره لرینه احاله بیورلدیغی وقتدن کذران ایدن اللی سنه سی رمضان شریفی غایتنه قدر بجور قسمنده بر ملیون ایکیوز یکرمی طقوز بیك سکز یوز سکسان درت و قسم منوفده درت یوز یکرمی یدی بیك التیوز قرق یدی و شنوان ناحیه سی شیخ ابراهیم شحاته نك ناحیه سنده اللی سکز بیك طقوز یوز طقسان واشمون قسمنده درتیوز التمش بش بیك یکرمی بش وزاویت رازین قسمنده اوچیوز سکسان یدی بیك سکز یوز اوتوز ومليج قسمنده التیوز طقسان سکز بیك طقوز یوز التمش و قسم تلاده التیوز سکسان درتبیك یوز یتمش و طنوب قسمنده ایکیوز اوتوز اوچبیك درتیوز و ابیار قسمنده یوز سکسان بر بیك یوز اوتوز وجنزور نواحیسنده سکسان یدیبیك سکز یوز اللی عدد اجناس اشجار غرس اولنمش اولدیغی وجمله سی درت ملیون درتیوز اللی درتبیك سکز یوز سکسان التی عدد اشجار ایدوکی معلوم اولمش و برموجب فرمودهٔ داوری اجناس اشجار صنفنك هر وجهله تکثیرینه بذل همت ایتملری خصوصی کافهٔ مدیرون حضراتی مخصوص مجلس ملکیهٔ مصریه خلاصه لریله تنبیه و تأکید قلنمشدر

لما كانت الاشجار المغروسة فى مدة نظار الاقسام بمقتضى منطوق الخلاصه الصادرة معلومة لاستوات الحرير وقد طلب منهم بيانها انهى حضرة مدير المنوفيه انه كشف عن ذلك وحرر صورة الكشف وارسلها فتبين منها ان عدة ما غرس من حين احالة المنوفيه على عهدة نظار الاقسام الى غاية شهر رمضان من السنة الماضيه الف الف ومائتان وتسعة وعشرون الفا وثمانمائه واربع وثمانون شجرة فى قسم ابجور واربعمائة وسبعة وعشرون الفا وستمائة وسبع واربعون شجرة فى قسم منوف وثمانية وخمسون الفا وتسعمائة وتسعون شجرة فى قسم ابراهيم شحاذه شيخ ناحية شنوان واربعمائه وخمسه وستون الفا وخمس وعشرون شجرة فى قسم اشمون وثلاثمائه وسبعة وثمانون الفا وثمانمائه وثلاثون شجرة فى قسم زاويه رزين وستمائه وثمانية وتسعون الفا وتسعمائه وستون شجرة فى قسم مليج وستمائه واربعة وثمانون الفا ومائه وسبعون شجرة فى قسم تلا ومائتان وثلاثة وثلاثون الفا واربعمائة فى قسم طنوب ومائه واحد وثمانون الفا ومائة وثلاثون شجرة فى قسم ابيار وسبعة وثمانون الفا وثمانمائه وخمسون شجرة فى قسم الشيخ حماد المتعهد بناحية جنزور فيكون جميع ذلك اربعة ملايين واربعمائة واربعة وخمسين الفا وثمانمائه وستا وثمانين شجرة وحيث ان الامر كاذكر وقع التنبيه على حضرات المديرين كافة بان يبذلوا الهمة فى تكثير انواع الاشجار من كل الوجوه وصدرت الخلاصات من مجلس المشورة الملكيه بذلك على مقتضى الامر الصادر من لدن ولى النعم

عون و عنایت باری و یمن توجهات جناب داوری ایله حوزهٔ حکومت مصریه یه الحاق قلنان یمن سواحلی بنادرندن مخا و حدیده نام محلاره بر رکمرکجی ایله قلعه لری محافظه سیچون بر محافظك ارسالی اقتضای حالدن اولدیغی حوالی مذکوره سرعسکری یکن جناب خدیوی دولتلو ابراهیم پاشا حضرتلری خاکپای حضرت ولی نعمته عرض ایتمش اولدیغندن سابق مدینهٔ منوره محافظی اولان یزرنلی سلیمان اغانك مخا قلعه سی محافظه سی شرطیله کمرکی امانتی و اسبق ینبع البحر محافظی علاالدین اغانك دخی حدیده قلعه سی محافظلغیله کمرکی امانتی عهده لرینه احاله بیوریله رق سرعسکر مشار الیه حضرتلری طرفنه اعزام و بو وجهله طرف اشرف حضرت ولی نعمتدن تلطیف بیوریله رق شیرین کام اولمشلردر

لما كان حضرة ابراهيم باشا يكن الخديوى والرئيس على عسكر سواحل اليمن قد عرض لاعتاب ولى النعم ان المخا والحديده اللتين هما من بلاد اليمن الملحقة بحوزة الحكومة المصريه بعناية القدرة الالهية ويمن توجهات افندينا السنية كلتاهما تحتاج الى كمركجى والى محافظ لحفظ قلعتها عين سليمان اغا البزرنلى محافظ المدينة المنوره سابقا لمحافظة قلعة المخا واحيل كمركها على عهدته ايضا وعين علاء الدين اغا محافظ ينبع البحر سابقا لمحافظة قلعة الحديده واحيل كمركها عليه كذلك وادخل عليهما السرور بهدا من لدن حضرة ولى النعم الاكرم وارسلا الى طرف رئيس العسكر المشار اليه

اقالیم مصریه و بلاد سودان و حوالیسندن حصوله کلان اجناس حبوبات و اصناف سائره بولاقده اصناف دیوانی نامیله بنام اولان محله کاوب ناظری معرفتیله تجارینه بیع اولنقده

لما كانت انواع الحبوب الحاصله فى نواحى الاقاليم المصريه وبلاد السودان وغيرها من سائر الانواع انما تورد على ديوان الاصناف الكائن ببولاق وتباع فيه للتجار بمعرفة ناظره وكان

Construction de roues hydrauliques sur les bords du canal, destinées à remplir les citernes et les fontaines de la ville

Établissement d'un dépôt de mendicité, destiné à faire disparaître des rues les pauvres qui importunaient les passants

ایدیسه ده دیوان مذکورك ابطالیله ذکر اولنان حبوبات واصناف سائره دن فیل دیشی ودوه قوشی توکی وعصفر وبونکا مماثل اصناف برمخزنه وضع اولنوب اوزرینه مخزنجی تعیین اولنه رق برقبانی دخی ترتیب اولنمسی وحصوله کلوب اسکندریه یه کوندرلمکده اولان پاموق وپرنج وانلره مماثل شیلر طالبی بولندقده تجارت ناظری وامور افرنجیه مدیری بغوص بك معرفتیله صاتلمسی وصمغ صنفی مصرده قالوب نفس محروسهٔ مصر ایله اقالیم صباغلرینه مقتضی اولان نیله ایله اهالی یه اقتضا ایدن قهوه خزینه دار داوری عبد الباقی بك افندی حضرتلری معرفتیله فروخت اولنمسی وباقی قلان قهوه ایله نیله صنفی کذلك تجارینه بیع اولنمق اوزره موحی الیه بغوص بك طرفنه کوندرلمسی وشکر صنفی دخی میر موحی الیه معرفتیله فروخت اولنوب شکر وکاله سی ناظری اولان حافظ افندی مخازن ناظری تعیین قلنمسی ارادهٔ عالیٔ خدیوی اقتضاسندن اولدیغندن اصناف دیوانی ناظری بولنان علی رضا افندی ایله کتبه وخدمه سی رفع اولنمش اولدقلرینه مبنی موحی الیه علی رضا افندی بعض مصالح ضمننده طرف اشرف حضرت ولی نعمتدن ماموراً یمن طرفنه اعزام بیورلمشدر

من مقتضیات الارادة السنیه ان یبطل الدیوان المذکور وتوضع اصناف الحبوب الواردة علیه وغیرها من سن فیل وریش نعام وعصفر وما اشبه ذلك فی مخزن ویعین لها مخزنجی وقبانی وان یباع ما هو کالقطن والارز مما یرسل الی الاسکندریه لطالبیه بمعرفة بغوص بیك ناظر التجارة ومدیر الامور الافرنجیه وان یبقی صنف الصمغ فی مصر وان تباع النیله اللازمة لاهل المحروسه والاقالیم وکذا القهوه اللازمة لهم بمعرفة حضرة عبد الباقی بیك افندی خازن ولی النعم وان یرسل ما بقی من صنف النیله والقهوة الی بغوص بیك الموحی الیه لیباع بمعرفته واطلاعه وان یکون بیع السکر ایضا بمعرفته وان یعین حافظ افندی ناظر وکالة السکر لنظارة المخازن وان یرفع علی رضی افندی ناظر الاصناف مع کتبته وخدمه لیرسل الی الیمن کان الامر کذلك وارسل المذکور الی الیمن ماموراً من طرف حضرة ولی النعم لبعض المصالح

حوادث شورای عسکریه

اون دردنجی پیاده الاینك قائممقامی سلیم اغا اوجاغ جهادیه یه قید والحاق اوله لیدنبرو رضای خدیوی یه موافق حرکات وقانون عسکریه یه مطابق خدمات ایتمش وفتق ورتق امور عسکریه یه موفق اولدیغی نزد مکارم موفد حضرت خدیویده تبین ایلمش اولدیغندن میان اقرانندن افراز وبر رتبهٔ جلیله ایله ممتاز قلنمسی ضمیر منیر خدیویلرنده جولان ایلمش اولدیغندن اشبو اوان شرفرسانده رتبهٔ رفیعهٔ میرالایی ایله قدری ترفیع ونشان عنایت فشان احسانیله شرف واعتباری تضاعف بیورلمشدر

حوادث المشوره العسکریه

لما کان سلیم اغا القائممقام فی الالای الرابع عشر من المشاة لم یقع منه منذ الحق بوجاق الجهادیه الا الحرکات الموافقة للرضی السامی والخدم المطابقة للقانون العسکری وتبین لدی حضرة الخدیوی الاکرم مهارته فی فتق الامور العسکریه ورتقها خطر بباله الشریف ان یمیزه بین اقرانه برتبة جلیله ویشرفه بدرجة عظیمه فاحسن الیه برتبة امارة الالای الرفیعه ورفع شانه فی هذه الایام المبارکه وکلله بالنشان الزائد اللمعان حتی عظم مقداره وزید اعتباره

پیاده مدرسه سنده مستخدم سونکو تعلیمجیسی موسیو وایلیونك بدل تعیین ایله بدل کسوه سی اولمدیغندن مدارس سائره ده مستخدم تعلیمجیلر مثللو بدل تعیین ایله ثمن کسوه سنك ویرلمسی استدعا ایتمش اولدیغی عموم مکاتب جهادیه مفتشی عطوفتلو سلیمان پاشا حضرتلری انها ایتمش اولمغله تعلیمجی مرسومك امثالنه بدل تعیین ایله ثمن کسوه نه ویریلور ایسه مرسومه دخی ویرلمسیچون اقتضا ایدنلره اشعار اولندی

لما کان موسیو وایلیون التعلیمجی المستخدم فی مدرسة المشاة لیس مرتباً له بدل کسوة ولا بدل تعیین وانهی حضرة سلیمان باشا مفتش مکاتب الجهادیه عموماً انه طلب ان یعطاهما مثل غیره من المعلمین المستخدمین فی سائر المدارس حرر اشعار الی من یلزم اشعاره بان یعطی ما تعطی امثاله من بدل التعیین وبدل الکسوه

دیار اوروپاده سراجلق صنعتنی اوکرنوب الان سراجخانه ورشه سنده استخدام قلنمقده اولان محمد ایله سلیمان نام کمسنه لرك مرتب کسوه لری اولمدیغندن ومقدما دیار مذکوره دن کلوب خدمتده اولان اقرانلری مثللو انلره دخی کسوه ترتیب اولنمسی میرلوا ادهم بك حضرتلری انها ایتمش وانهاسی برنده کورلمش ایدوکندن مرقوملره دخی اقرانلری مثللو ثمن کسوه ترتیب اولنمشدر

لما کان کل من محمد وسلیمان اللذین تعلما صنعة السراجه فی دیار اوربا واستخدما هنا فی السرجخانه غیر مرتب له کسوة وقد انهی حضرة ادهم بیك امیر اللوا انه ینبغی ان ترتب لهما کسوه کاقرانهما الذین جاؤا من الدیار المذکوره فیما تقدم واستخدموا هنا استنسب رایه ورتب لهما ثمن کسوة کما رتب لاقرانهما

دمیاطده کائن پیاده مکتبی مصححی شیخ محمودك ماهیه سی از اولدیغندن برمقدار ضم وعلاوه اولنمسنی جهادیه مکتبلری مفتشی سلیمان پاشا حضرتلری انها ایتمش وسایهٔ خدیویده هرکسك ماهیه سی حالنه حسبان ترتیب اولنه کلدیکندن مرقوم شیخ محمودك دخی ماهیهٔ قدیمه سنه ضم ایله مناسبی وجهله ترتیب اولنمشدر

لما انهی حضرة سلیمان باشا مفتش مکاتب الجهادیه ان الشیخ محمود مصحح مکتب المشاة الکائن فی دمیاط شهریته قلیلة وانه ینبغی ان یزاد له فیها شی اذ کانت الشهریة المرتبة تحت ظل الخدیوی انما ترتب لکل بالنسبه الی حاله ضم الی شهریة الشیخ المذکور شی حتی صارت علی الوجه المناسب

پیاده مکتبندن سقط چیقان اون تلمیذ عن اصل روم دیارندن اولوب ولایتلرینه کتمك استدکلرندن بومقوله لره یوزر غروش خرجراه اوله رق انعامیه اعطاسیله دلانول سفینه لره ارکابا محل مقصودلرینه کوندرلمك اصولدن اولدیغندن اقتضاسنك اجرا اولنمسنی متقاعدین ماموری حمدی افندی عرض ایتمش اولدیغندن مرقوملره دخی اولوجهله معامله اولنمسیچون اقتضا ایدنلره اشعار اولنمشدر

لما کان عشرة من التلامیذ الذین اخرجوا من مکتب المشاة متقاعدین قد طلبوا ان یذهبوا الی مواطنهم فی دیار الروم وکان من الاصول فی حق امثال هؤلاء ان یعطی من یرید الذهاب منهم الی محله مائة قرش انعاما لمصاریف الطریق ویرکب فی سفینه من غیر اجرة ویرسل الی مکانه المقصود عرض حمدی افندی مامور المتقاعدین ان یعاملوا بمقتضی ذلك وحیث ان العادة قد جرت بانه اذا طلب احد من امثال هؤلاء ان یذهب الی بلده یعامل حسبما ذکر حرر اشعار الی من یلزم اشعاره بان یعاملهم بمقتضی هذا الوجه المذکور

برنجی غاردیا الاینك دردنجی اورطه سنده یوزباشی اولان محمد اغا فوت اولمش وبر کوچك کریمه سی قالمش اولدیغندن سائر یتیملر مثللو احسان ولی النعمی اوله رق معاش تخصیص اولنمسنی والده سی استدعا ایتمش ومتوفای مرقومك کریمه سی اولوب برطرفدن مدار ومعاشی اولمدیغی ارباب وقوفك افاده لرندن مستبان اولمش اولمغله یتیمهٔ مرقومه دخی امثالی مثللو ماهیه ترتیب بریله صرف اولنمسیچون روزنامه جی غیطاس افندی یه اشعار اولندی

لما توفی محمد اغا الیوزباشی فی الارطة الرابعه من الالای الغاردیا الاول واعقب بنتا صغیرة واستدعت امها بان تخصص لها معیشة کغیرها من الیتامی احسانا من لدن ولی النعم وتبین من افادة ارباب المعرفه بحالها انها بنت المتوفی المذکور ولیس لها شی تتعیش به خصصت لها شهریه کامثالها وحرر اشعار الی غیطاس افندی الرزنامجی بان یصرفها الیها کلما استحقتها

اون ایکنجی ایله اون سکزنجی پیاده الایلری عساکرینك کسوه لری میعادی کلمش اولدیغندن شقه لرینه ملفوفا تقدیم اولنان قائمه موجبنجه صرف وبر آن اقدم طرفنه ارسال قلنمسنی میرالوا اسماعیل بك حضرتلری انها ایتمش وقائمهٔ وارده ده محرر اصناف اشیانك صرفیچون اقتضا ایدنلره اشعار اولنمشدر

لما انهی حضرة اسماعیل بیك امیر اللوا ان کسی عسکر کل من الالای الثانی عشر والالای الثامن عشر قد حل میعادها وطلب ان تصرف الیهم بموجب القائمة التی ادرجها فی طی رسالته وتبعث الیهم عن عجل حرر اشعار الی من یلزم اشعاره بصرف اصناف الاشیا المحرره فی القائمه المذکوره

فرق سكز سنه سى طبع وتمثيلى ختام بولان قانوننامه الايلره نشر قلنمش ايسه ده يكى كشاد اولنمش اولان الايلر ايله ديكر الايلره ارالق مطلوب اولنقده اولديغندن بيك جلد لك دخى طبع وتمثيل اولنمسنه ارادهٔ حضرت داورى تعلق ايتمش اولمقدن ناشى برموجب ارادهٔ سنيهٔ خديوى اولمقدار جلد قانوننامه نك طبع اولنمسيچون اقتضا ايدنلره اشعار اولنمشدر

الايلرده اولان محاسبه جيلر كتبه زمره سندن اولوب نشانلرنده جفته قليج ايله آى رسمنك مناسبتى اولمديغندن بوندن بويله براى امتياز ويريله جك نشانلر دوات قپاغى رسمنده اوله رق اوزرنده دخى برقلم رسمى قونلمسى ومحاسب اوللرك قلم رسمى آلتون وثانيلرك كموشدن ياپديرلمسى اراده حضرت سرعسكرى اقتضاسندن اولديغى جهاديهٔ منصوره ناظرى وكيلى خورشيد پاشا حضرتلرى انها ايتمش اولمقدن ناشى ارادهٔ سنيهٔ حضرت سرعسكرى موجبنجه نشانلر اول وجهله ياپلمسيچون اقتضا ايدنلره اشعار قلنمشدر

طوبجيلر مديرى ميرلوا اسكواره بك طوبجى مكتبى تلامذه سنك بحريه تعليماتيچون بوندن اقدمجه ترتيب واستخدام قلنان تعليمجينك ماهيه مرتبه سى اولان بشيوز غروش اوزرينه ايكيوز اللى غروش ضميمه يديوز اللى يه ابلاغ قلنمسى انها ايتمش والتماسنه مساعده اولنمق سائرلك شوق وهوسنك ارتمسنى موجب اوله جغندن ماهيه قديمه سى اولان بشيوزك اوزرينه ايكيوز اللى غروشك ضميچون اقتضا ايدنلره اشعار اولنمشدر

اجزاجى مساعدلكى خدمتيله ابوزعبل بيمارخانه سنده مستخدم اولان هوجه رسكوفيش التى ماه استخدام اولنوب بعد الامتحان ملازم ثانى رتبه سنه اصعاد قلنه رق اجزاجى قيد اولنمسى خصوصنه دائر بوندن اقدم خلاصه چقمش وشمدى مرسوم لدى الامتحان ملازم ثانى رتبه سنه لايق اولديغى تبين ايتمش اولديغى ارباب شوراى اطبانك عرض واشعارلرندن نمايان اولمش اولمغله مرسومى رتبهٔ مذكوره ايله اجزاجى قيد ايلمليچون اقتضا ايدنلره اشعار اولندى

اقدمجه طوبجى مكتبنده رسام خواجه سى بولنان هوجه سرتين خدمتدن رفع اولنمش ومرسومك بدلنه هوجه فشيلى نام رسام بولنوب خواجه نصب اولنديغندن سلفى مثللو التيوز غروش ماهيه ويوز غروش بدل تعيين ايله التى ايده بشيوز غروش كسوه بدلى تخصيص اولنه رق بشيوز غروش پشينا اعطا قلنمسى طوبجيلر مديرى ميرلوا اسكواره بك انها ايتمش اولمغله بروجه محرر ماهيه وبدل تعيين وبدل كسوه ايله قيد اولنمسيچون اقتضا ايدنلره اشعار اولنمشدر

هوجه بيربونام اجزاجى خدمت ميريه ده استخدام اولنمق املنده اولديغندن لدى الامتحان ملازم ثانى رتبه سنه لايق اولديغى ورتبهٔ مذكوره ايله ازبكيه بيمارخانه سنه قيد برله بروجه پشين برقات ثمن كسوه سنك صرف اولنمسى لازم كالديكى مشورت اطبا اربابنك انهالرندن بلنمش اولمقدن ناشى انهالرى وجهله قيد اولنه رق ثمن كسوه سنك صرفيچون اقتضا ايدنلره اشعار اولندى

طوبجى الايى عساكرينه مجددا متين ومستحكم اوله رق بر قشله نك انشا اولنمسى طرف اشرف خديويدن شرف اراى صحيفهٔ صدور بيوريلان فرمان عاليده امر بيورلمش وانفاذ واجراسى فريضهٔ عبوديتدن اولديغندن برقدم اقدم بدأ واستكماليچون ابنيهٔ ميريه ناظرينه اشعار اولنمشدر

اقاليمده كائن شمسى كهرجله خانه لر نظارى درويش وعلى ومحمد عثمان وداود نام كمسنه لر برر رتبه ايله كامياب بيورلملرينى استدعا ايلدكلرى مهمات جرنالى مالندن مستبان اولمش ونظار مرقومه مدت وافره دنبرو باروتخانه مصلحتنده مستخدم اولوب حسن خدمت وجوده كتورمكده اولدقلرندن جمله سى ملازم اولك رتبه سيله بكام اولمشدر

بيطريه مدرسه سنه لزومى اولان يوز بر عدد صغير وايكى عدد كبير رسم تخته لرينك لازمكلان محلدن صرف اولنمسنى ناظرى ايله خنكه مديرى عارف بك عرض ايتمش اولدقلرندن معلوم المقدار تخته لرك صرفيچون اقتضا ايدنلره اشعار اولندى

لما كان القانوننامة الذى طبع فى سنة ثمان واربعين قد نشرت صحفه فى الالايات اذ ذاك وكانت الالايات التى استجدت بعده محتاجة اليه وطالبة له وقد تعلقت ارادة ولى النعم بان يطبع الف نسخة منه حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بطبع هذا المقدار منه بمقتضى تعلق الارادة السنيه

لما كان المحاسبون الذين فى الالايات داخلين فى زمرة الكتبه وكان رسم صورة السيفين والقمر فى نشاناتهم ليس له مناسبة انهى حضرة خورشيد باشا وكيل ناظر الجهاديه ان حضرة رئيس العسكر صدر امره الكريم بان تكون النشانات اللاتى تعطاها المحاسبون للامتياز على صورة غطاء الدواة ويرسم عليها صورة قلم ويكون قلم نشانات المحاسبين الاولين من ذهب والثانين من فضه ومن اجل ذلك حرر اشعار الى من يلزمه عملها بان يعملها هكذا على مقتضى الامر الصادر من حضرة رئيس العسكر

لما كان المعلم الذى استخدم فيما تقدم ليعلم تلامذة مكتب الطبجية التعليمات البحريه قد رتب له خمسمائة قرش فى كل شهر طلب امير اللوا اسكواره بيك مدير الطبجيه ان يضم اليه مائتان وخمسون قرشا حتى تبلغ سبعمائة وخمسين قرشا وحيث علم ان المساعدة له تكون موجبة لزيادة شوقه الى الخدمه وميل غيره حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بضم مائتين وخمسين قرشا الى شهريته القديمه التى هى خمسمائة قرش

لما كان الخواجه سكوفيش قد استخدم فى بيمارخانة ابى زعبل بخدمة مساعدة الاجزائى مدة ستة اشهر وصدرت خلاصة فيما تقدم باصعاده الى رتبة الملازم الثانى بعد الامتحان وجعله اجزائيا وتبين مما انهاه ارباب مشورة الاطبا انه امتحن الان وعلم انه مستحق لان يجعل ملازما ثانيا حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بتقييده اجزائيا واصعاده الى الرتبه المذكوره

لما رفع الخواجه سرتين الذى كان رساما فى مكتب الطبجيه ونصب بدلا منه الخواجه فشيلى طلب امير اللوا اسكواره بيك مدير الطبجيه ان تخصص له ستمائة قرش اجرة ومائة قرش بدل تعيين فى كل شهر وخمسمائة قرش بدل كسوة فى كل ستة اشهر ومن اجل ذلك حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بان يقيده بما ذكر من الاجرة وبدلى التعيين والكسوه

لما طلب الرجل المسمى بالخواجه بيربوان يستخدم فى المصالح الميريه وتبين مما انهاه ارباب مشورة الاطبا انه تليق به رتبة الملازم الثانى بعد الامتحان وانهم استحسنوا ان يقيد فى بيمارخانة الازبكيه بالرتبه المذكوره وان يصرف اليه ثمن كسوة تعجيلا حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بتقييده على الوجه المذكور وبصرف ثمن الكسوه اليه

لما تعلقت ارادة حضرة الخديوى الاكرم بان تنشأ قشلة متينة لعسكر الاى الطبجية وكان تنفيذ الامر العالى والعمل بمقتضاه من الامور اللازمه حرر اشعار الى ناظر الابنيه الميرية بان يبدأ فى انشائها ويتممها عن عجل

قد تبين من جرنال المهمات ان كلا من درويش وعلى وعثمان وداوود الذين هم نظار محلات الكهرجله الشمسية قد استدعوا بان يدخل عليهم السرور بالرتب وحيث انهم كانوا مستخدمين فى مصلحة البارودخانه من مدة مديده وقد ابرزوا حسن الخدمه ادخل عليهم السرور برتب الملازمه الاوليه

لما انهى عارف بيك مدير الخانكاه ان ناظر مدرسة الطب البيطرى استدعى بان تصرف اليه مائة لوح من الالواح الصغيره ولوحان اثنان من الكبار للزومها فى المدرسه المذكوره حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بصرف هذا المقدار